

HEEL WAT WINTERTARWERASSEN BEVESTIGEN PRESTATIES

Het Landbouwcentrum Granen (LCG) legde dit jaar op 9 plaatsen rassenproeven voor wintertarwe aan. De opbrengst van de getuigenrassen lag hoger dan de voorbije 3 jaar. Net als in de praktijk leidde de regen van begin augustus op sommige plaatsen tot een verlate oogst en soms ook tot legering. – Naar: LCG

Ook de proefvelden van Huldenberg (20 augustus) en Geraardsbergen en Koksijde (21 augustus) kon men slechts tussen de regenperiodes door oogsten. In tegenstelling tot in 2012 kon de tarwe vorig najaar op alle proefplaatsen voor Kerstmis worden gezaaid. Op de meeste leem- en zandleemgronden gebeurde dit in oktober. Er werd een standaardzaai-zaadbehandeling toegepast. De ziektebestrijding werd uitgevoerd op basis van de ziektedruk in het perceel. Die omvatte een aarbehandeling en in functie van de proefplaats één tot 2 bladbehandelingen (vroeg optreden van gele roest). Tabel 1 geeft een overzicht van de rassen die deelnamen aan de proeven.

Korrelopbrengst

Tabel 2 toont de gemiddelde korrelopbrengst in 2014 naargelang van de grondsoort. Dit is in relatieve cijfers (procenten) ten opzichte van het gemiddelde resultaat van de getuigenrassen (Armada, Avatar, Bergamo, Cellule, Elixer, Forum, Henrik, Homeros, JB Asano, Mentor, Rubisko, Sahara, Spirit, Tobak en Vasco), dat gemiddeld voor Vlaanderen 12.179 kg/ha bedroeg. Dit is gemiddeld ongeveer 230 kg meer dan in 2013. In de leem- en zandleemstreek leverden de getuigenrassen gemiddeld 12.332 kg/ha, 11.798 kg/ha in de kustpolders en 12.327 kg/ha in de Wase polder. De rassen werden in deze tabel opgenomen in alfabetische volgorde. Uiteraard moet bij het interpreteren van de resultaten een nuancering gemaakt worden tussen voedertarwerassen en variëteiten met bakkwaliteit. Wegens het optreden van vroegtijdige legering in juni, en uiteindelijk ook zware legering, werd de korrelopbrengst van de rassenproef in Tongeren niet opgenomen in het jaargemiddelde. De aparte resultaten van Tongeren en van de andere proefplaatsen vind je in de uitgebreide versie van dit artikel op www.boerenbond.be/kenniscentrum/publicaties. Voor de korrelop-

Tabel 1 Overzicht van de rassen in proef - Bron: rassenproeven wintertarwe LCG 2014

Ras	Jaar opname Europese rassenlijst	Mandataris of verdeler	Kwaliteit ¹
Anapolis	2013	Limagrain Belgium	Voedertarwe
Armada	2012	Aveve Zaden	B1 (BPS)
Atomic	2012 (B)	Aveve Zaden	A
Avatar	2010	Jorion/Philip-Seeds	Voedertarwe C
Bergamo	2011	Jorion/Philip-Seeds	B1 (BPS)
Campus	2012 (B)	Aveve Zaden	
Cellule	2011	Limagrain Belgium	BPS
Crusoë	2010	PhytoSystem NV	Baktarwe A
Edward	2013	Limagrain Belgium	
Elixer	2011	Limagrain Belgium	Voedertarwe
Espart	2011 (B)	Jorion/Philip-Seeds	B2
Expert	2007	SCAM	BP
Forum	2012	Aveve Zaden	A
Gedser	2012		
Granamax	2013	Limagrain Belgium	BPS
Grapeli	2012	Jorion/Philip-Seeds	B2
Henrik	2009 (B)	Aveve Zaden	Voedertarwe
Homeros	2008 (B)	Limagrain Belgium	Voedertarwe
Intro	2011	Limagrain Belgium	BPS
JB Asano	2008	Rigaux Semences	Baktarwe A
JB Diego	2006	Rigaux Semences	Tout venant
Joker	2012	Jorion/Philip-Seeds	A
KWS Ozon	2009 (B)	Aveve Zaden	Baktarwe A
Lear	2007	PhytoSystem NV	Voedertarwe C
Liessart	2012 (B)	Jorion/Philip-Seeds	Baktarwe B1
Linus	2010	Jorion/Philip-Seeds	B1 (BPS)
Lithium	2013	Jorion/Philip-Seeds	C
Lyrrik	2011	SCAM	BPS
Matrix	2009	Rigaux Semences	Tout venant
Meeting	2013	Jorion/Philip-Seeds	C
Memory	2012 (B)	Jorion/Philip-Seeds	B2
Mentor	2012	Jorion/Philip-Seeds	B1 (BPS)
Pionier	2013	Rigaux Semences	A
Premio	2007	Limagrain Belgium	BPS
RGT Reform	2014	Limagrain Belgium	A
Rubisko	2011	Limagrain Belgium	BP
Sahara	2005	Aveve Zaden	Voedertarwe
Sokal	2010	Rigaux Semences	BPS
Spirit	2011 (B)	PhytoSystem NV	Voedertarwe C
Tabasco	2008	Limagrain Belgium	Voedertarwe
Tentation	2013	Jorion/Philip-Seeds	C
Terroir	2012	SCAM	BPS
Tobak	2011	Limagrain Belgium	BP
Vasco	2011 (B)	Jorion/Philip-Seeds	B2

(B) = ras eveneens ingeschreven op de Belgische rassenlijst

¹ Kwaliteit: BPS = Blé panifiable supérieure; BPC = Blé panifiable courant; BAU = Blé autre utilisation. Bron: mandataris

brengst speelt bij de rassenkeuze niet alleen de regelmatigheid van een ras over de diverse proefplaatsen binnen eenzelfde jaar een rol, maar ook de regelmatigheid van het ras over de jaren heen. Om het opbrengstvermogen van een ras optimaal te evalueren moet men bij voorkeur minstens 3 resultaten over meerdere proefjaren kunnen beschouwen. Door meerdere rassen te kiezen kan je aan risicospreiding doen.

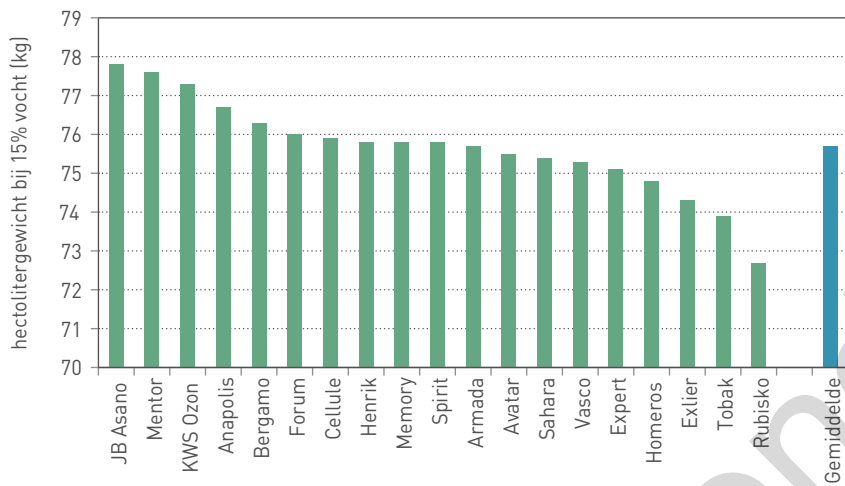
Het algemeen gemiddelde voor het Vlaams Gewest kan de geschiktheid van rassen voor een bepaald bodemtype enigszins verdoezelen. Ook dit jaar kon op leem- en zandleemgronden geen enkel ras op al de proefplaatsen de hoogste score halen, maar we hebben te maken

.....
 Om het opbrengstvermogen van een ras optimaal te evalueren moet men minstens 3 resultaten over meerdere proefjaren beschouwen.

Dit jaar was de druk van gele roest zo groot dat op sommige plaatsen zelfs gele roest in de aar werd vastgesteld.

met een ruime kopgroep van rassen die overal goed tot gemiddeld scoorden. Elixer, Bergamo, Tobak, Henrik, Vasco, Forum, Cellule en Avatar voeren het klassement aan. Tabel 2 geeft ook een idee hoe de beproefde tarwerassen presteerden op de 2 proeflocaties in de kustpolder. Bergamo gaf op beide locaties een meer dan 5% hogere opbrengst in vergelijking met het gemiddelde van de

Figuur 1 Hectolitergewicht bij 15% vocht - Bron: rassenproeven wintertarwe LCG 2014

Tabel 2 Samenvattend overzicht van de korrelopbrengst - Bron: rassenproeven wintertarwe LCG 2014

Ras ¹	Korrelopbrengst			Gemiddelde Vlaams Gewest (7 proeven)
	Leem- en zandleem (4 proeven)	Kustpolder (2 proeven)	Wase polder (1 proef)	
Anapolis	-	106,1	102,0	-
Armada	98,6	97,8	105,3	99,4
Atomic	-	-	99,4	-
Avatar	100,5	103,9	101,5	101,6
Bergamo	104,3	107,6	107,2	105,7
Campus	-	100,6	-	-
Cellule	100,7	94,2	103,2	99,2
Exlier	105,3	105,8	97,7	104,3
Expert	-	101,0	102,2	-
Forum	100,8	97,3	97,9	99,4
Henrik	102,3	102,9	100,5	102,2
Homeros	97,8	99,5	94,7	97,9
Intro	-	97,9	-	-
JB Asano	88,4	90,3	91,8	89,4
Joker	-	-	99,2	-
KWS Ozon	99,4	100,2	-	-
Lear	-	98,7	-	-
Liessart	-	99,4	100,3	-
Linus	-	98,2	99,5	-
Matrix	-	-	83,8	-
Meeting	95,5	-	97,4	-
Memory	-	102,0	101,3	-
Mentor	99,8	98,7	100,4	99,6
Premio	-	93,8	-	-
RGT Reform	-	-	108,0	-
Rubisko	99,9	99,9	94,3	99,1
Sahara	99,1	102,8	104,1	100,9
Spirit	97,9	97,5	100,6	98,2
Tabasco	-	104,2	-	-
Tobak	103,1	103,7	101,6	103,0
Vasco	101,6	98,1	99,2	100,2
Gemiddelde	100,0	100,0	100,0	100,0
= ... kg/ha	12.332	11.798	12.327	12.179
<i>Ziektebestrijding uitgevoerd naargelang van de ziektedruk</i>				

¹ Relatieve waarden ten aanzien van het gemiddelde van de getuigen Armada, Avatar, Bergamo, Cellule, Elixer, Forum, Henrik, Homeros, JB Asano, Mentor, Rubisko, Sahara, Spirit, Tobak en Vasco.

Tabel 3 Samenvattend overzicht van legering en weerstand tegen bladziekten - Bron: rassenproeven wintertarwe LCG 2014

Ras	Legering ¹	Bladvlekkenziekte ²	Gele roest ²		Bruine roest ²
			Binnenland	Kustpolder	
Anapolis	6,5	6,7	8,8	8,9	-
Armada	6,4	6,1	7,6	3,9	7,8
Atomic	-	-	-	-	-
Avatar	7,2	6,1	8,2		5,9
Bergamo	7,1	6,6	8,2	7,0	5,2
Campus	-	-	-	3,6	-
Cellule	8,8	6,5	8,1	6,9	6,6
Exlier	5,8	7,1	8,5	6,9	5,6
Expert	7,3	-	6	4,4	4,3
Forum	4,7	6,6	8,2	8	5,3
Henrik	6,5	6,5	7,4	6,5	5,4
Homeros	3,8	6,8	5,1	4,5	6,5
Intro	-	6,9	8,4	8,2	6,5
JB Asano	2,6	-	2,9	2,1	-
Joker	-	-	-	-	-
KWS Ozon	-	6,4	8,4	6,4	6,4
Lear	-	-	-	4,4	-
Liessart	7,3	-	-	7,4	-
Linus	7,8	-	-	6,4	-
Matrix	-	-	-	-	-
Meeting	-	-	-	-	-
Memory	8,5	7	7,1	6	-
Mentor	5,8	6,9	8,1	7,6	6,7
Premio	-	-	-	8	-
RGT Reform	-	-	-	-	-
Rubisko	7,6	5,9	8,3	6,9	8,5
Sahara	7,9	7,1	7	5,7	7,2
Spirit	5,8	6,2	8	7,1	5,7
Tabasco	-	-	-	8,7	-
Tobak	5,7	6,4	8,5	8,9	4,2
Vasco	6,8	6,2	8,4	8,6	7,1
Gemiddelde	6,5	6,6	7,5	6,5	6,2

Weerstand tegen legeren: na toepassen van groeiregulatoren, weerstand tegen bladziekten: op onbehandeld gewas.

¹ Schaal 1-9 waarbij 9 = niet gevoelig

² Schaal 1-9 waarbij 9 = gezond

getuigen. Anapolis en Elixer konden dankzij hun prestaties in Koksijde gemiddeld boven 105% uitstijgen. Ook Tabasco, Avatar, Tobak, Henrik, Sahara, Memory, Expert, Campus en KWS Ozon presteerden beter dan het gemiddelde in de kustpolders. In de Wase polder scoorden RGT Reform, Bergamo en Armada boven 105%. Sahara, Cellule, Expert, Anapolis, Tobak, Avatar, Memory, Spirit, Henrik, Mentor en Liessart presteerden beter dan het gemiddelde van de getuigen. Gemiddeld over alle proefplaatsen werd de hoogste productie behaald door Bergamo, gevolgd door Elixer, Tobak, Henrik, Avatar en Sahara.

Kwaliteitskenmerken

Het vochtgehalte bij de oogst bedroeg gemiddeld over alle rassen en proef-

plaatsen heen 16,1%. Dat is een procent hoger dan in 2013. Het hectolitergewicht bedroeg gemiddeld 75,7 kg, dat is 1,3 kg minder dan in 2013. In figuur 1 (p. 11) kan je zien dat de baktarwe JB Assano het hoogste hectolitergewicht haalde, gevolgd door Mentor, KWS Ozon, Anapolis, Bergamo en Forum. Bij JB Asano werd ook het hoogste duizendkorrelgewicht gemeten, gevolgd door KWS Ozon, Premio, Henrik en Vasco. Het gemiddelde was 47,9 g.

Gemiddeld was het stro meer dan 6 cm langer dan in 2013 en 1 cm langer dan in 2012. JB Asano had het langste stro, gevolgd door Vasco en ook Elixer, dat steeds hoog scoort op dit kenmerk. Rubisko toonde zich opnieuw afgescheiden het ras met het kortste stro, namelijk 76,9 cm. Ook Cellule en KWS Ozon kun-

nen met respectievelijk 79,2 en 79,3 cm kort van stro genoemd worden.

Blad- en aarziekten

Tabel 3 geeft de gevoeligheid voor legering en bladziekten weer, zoals die dit jaar werd vastgesteld. De meest legergevoelige rassen waren JB Asano, Homeros en Forum. Cellule, Memory, Sahara, Linus, Rubisko, Liessart en Expert toonden zich het minst legergevoelig. Sahara, Elixer, Memory, Mentor, Intro, Homeros en Anapolis waren het minst gevoelig voor de bladvlekkenziekte. Wegens de nieuwe variant van gele roest, die dit voorjaar al vroeg toesloeg in het binnenland, wordt een aparte score weergegeven voor de kustpolder en het binnenland. In het binnenland toonden Anapolis, Elixer, Tobak, Vasco en KWS Ozon de hoogste weerstand tegen gele roest. JB Asano toonde afgetekend de hoogste gevoeligheid. Dat was ook het geval in de kustpolder, waar ook Campus en Armada zich gevoelig toonden. De rassen met de hoogste tolerantie waren er Anapolis, Tobak, Tabasco, Vasco, Intro, Forum en Premio. Armada liet dan weer een goede tolerantie tegen bruine roest zien, maar Rubisko scoorde hier het best. Andere minder gevoelige rassen waren Sahara en Vasco. ■

Aan dit artikel werkten mee: Yvan Lambrechts & Jean-Luc Lamont, Vlaamse overheid, ADLO Voorlichting Granen; Daniël Wittouck, Lies Willaert & Kristof Boone, Provincie West-Vlaanderen, Inagro afdeling Akkerbouw Rumbeke-Beitem; Veerle Derycke & Geert Haesaert, UGent vakgroep Toegepaste Biowetenschappen & Hogeschool Gent; Dieter Cauffman, Jos Fagard, Morgan Carlens & Koen Vrancan, PIBO Campus en het Provinciaal Instituut voor Biotechnisch Onderwijs (PIBO) Tongeren; Patrick Vermeulen, Stefan Vandeputte & Dries Goethals, Land- en Tuinbouwcentrum Waasland (LTCW); Dirk Martens & Roel Van Avermaet, Technisch Instituut Sint-Isidorus Sint-Niklaas.

De volledige resultaten vind je via www.boerenbond.be/publicaties. Daar kan je ook de resultaten vinden van de rassenproeven triticale van het LCG. Om ze te kunnen downloaden moet je wel ingelogd zijn.